

**HOTĂRÂREA NR. 235
din data de 10.04.2019**

Dosar nr: 654/2018

Petiția nr: 5665/13.09.2018

Potent: .

Reclamat: U.S. Food Network S.A.

Obiect: solicitarea ca petentul, nevăzător, însoțit de un câine ghid, să părăsească incinta restaurantului

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1. ..

I. 2. Numele și sediul reclamatului

2. U.S. Food Network S.A., .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul, nevăzător, însoțit de un câine ghid, consideră discriminatorie solicitarea să părăsească incinta restaurantului.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 30.10.2018 (filele 7-8 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

6. La audierea din 30.10.2018 părțile nu s-au prezentat.

7. Părțile au fost recitate pentru data de 22.01.2019 (filele 13-14 din dosar).

8. La audierea din 22.01.2019 părțile nu s-au prezentat.

9. Petentului i-au fost comunicate punctele de vedere ale reclamatului, fiind solicitate concluzii scrise (fila 26 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 5665/13.09.2018** (filele 1, 3-4 din dosar) petentul, nevăzător, arată că la data de 09.09.2018 a fost la restaurantul reclamatului cu câinele ghid. A comandat mâncare, a plătit, s-a așezat la masă și a început să consume. Când dorea să plece a fost săltat de paznic și de o colegă, reproșându-i că a intrat cu un câine la restaurant. Paznicul a citit legitimația lui, și-a dat seama că ar avea voie cu câine, însă a spus că nu poate să treacă peste voința managerului. Managerul a venit să vadă despre ce este vorba, dar a refuzat orice dialog, sugerând să-și cumpere în viitor mâncare la pachet.

A depus la dosar înscrisuri (filele 2, 5-6 din dosar).

Susținerile părții reclamate

11. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6750/31.10.2018** (filele 9-10 din dosar), a solicitat un nou termen, arătând comunicarea întârziată a citării.

A depus la dosar înscrisuri (filele 10-12 din dosar).

12. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 246/21.01.2019** (filele 15-20 din dosar, al doilea exemplar filele 21-25) reclamatul arată următoarele:

- petiția nu este întemeiată;
- petiția nu întrunește elementele constitutive ale faptei de discriminare;
- fapta nu reprezintă contravenție conform art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**;
- invocă excepția lipsei obiectului petiției, considerând că petentului nu i s-a îngădit accesul la servicii și nu s-a invocat un criteriu de discriminare;
- activitatea instituției implică respectarea normelor de sănătate, prezența animalelor reprezentând un risc ridicat;
- față de petent directorul restaurantului și-a exprimat compasiunea, oferindu-i suport;
- faptele nu sunt dovedite;

13. Reclamatul a depus înscrisuri la dosar prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 562/06.02.2019** (filele 27-30 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

14. Colegiul director, pe baza probelor existente la dosar (declarație de martor), constată următoarele:

- petentul a fost într-unul din restaurantele reclamatului la data de 09.09.2019;
- a servit masa;
- la ieșire din magazin paznicul l-a avertizat că nu are voie să intre cu câine;

- managerul a venit să vadă despre ce este vorba și, fără să verifice actele petentului, a afirmat că nu are voie cu câine în restaurant și l-a poftit afară.

15. Probele depuse tardiv, doar într-un singur exemplar și cuprinzând declarația unei persoane interesate (declarația directorului restaurantului) nu pot fi luate în considerare. Din data de 30.10.2018 până la data de 22.01.2019 reclamatul a avut suficient timp la dispoziție pentru a depune probe la dosar, respectând prevederile procedurale.

16. Excepția lipsei obiectului petiției se unește cu fondul cauzei.

17. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

18. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

19. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

20. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

21. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.*

22. În consecință, există diferențiere dacă situațiile analoage sunt tratate diferit respectiv dacă situațiile diferite sunt tratate identic.

23. Partea reclamată nu a ținut cont de situația specială a unui nevăzător, însoțit de un câine ghid, petentul fiind tratat ca o persoană care are un animal de companie.

24. Astfel tratamentul aplicat petentului reprezintă discriminare.

25. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

26. Chiar dacă petentul nu a subliniat faptul că discriminarea lui ar avea la bază faptul că este nevăzător, petiția este atât de clară și evidentă încât se poate reține criteriul dizabilității.

27. Privind drepturile atinse, Colegiul director a analizat pe de o parte incidența art. 10 lit f), respectiv art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**.

28. Art. 10 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:*

[...]

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;

[...].”

29. Colegiul director constată că petentul a servit masa, dar numai pentru că nu a fost observat că are un câine ghid. La ieșire, fiind oprit, i s-a spus să nu mai meargă la restaurant și, în viitor, să-și cumpere mâncarea la pachet. O astfel de atitudine reprezintă o descurajare care, conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, reprezintă o limitare a dreptului de acces la serviciile oferite de partea reclamată (a se vedea în acest sens **Cauza C-54/07 Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Firma Feryn NV**, 10 iulie 2008).

30. Conform art. 15 din **O.G. nr. 137/2000** „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

31. Modul în care petentul a fost tratat în public vizează atingerea demnității, creează o atmosferă umilitoare îndreptată împotriva petentului legat de dizabilitatea lui.

32. În concluzie, afirmațiile făcute la adresa petentului nevăzător conform cărora nu are voie să intre în restaurantul reclamatului cu câinele ghid este o diferențiere pe criteriul dizabilității care are ca efect atingerea dreptului de acces la servicii și a dreptului la demnitate, prin urmare reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**.

33. Art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** prevede:

„(1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la*

30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(2) Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.”

34. Colegiul director aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de U.S. Food Network ..nr. înmatriculare .. având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o persoană;
- b) persoanele cu dizabilități reprezintă un grup extrem de vulnerabil în România;
- c) umilirea în public a unei persoane cu dizabilități este o faptă gravă.

35. Colegiul director obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii într-o publicație de circulație națională, totodată și pe site-ul rețelei de restaurante timp de 30 de zile cu link de pe prima pagină.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Excepția lipsei obiectului petiției se unește cu fondul cauzei;
2. Afirmațiile făcute la adresa petentului nevăzător conform cărora nu are voie să intre în restaurantul reclamatului cu câinele ghid reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de U.S. Food Network S.A.,...conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii într-o publicație de circulație națională, totodată și pe site-ul rețelei de restaurante timp de 30 de zile cu link de pe prima pagină conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice București pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda de 5.000 lei se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Data redactării: 15.04.2019

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.